

PROPOSTA DE FITXA SOBRE ELS MESTRES EXILIATS (4a versió)

La idea és que cada informació es posi a la columna que correspongui tenint en compte el període en que es va produir (República, Exili, Retorn)

Tota aquella informació de la primera columna que correspongui al temps en que la persona ha estat al camp de concentració, a banda de posar-la –com li correspon- a l'apartat exili (si és que no ha estat en un camp de concentració a Espanya) anirà precedida de CC, que vol dir camp de concentració.

Aspecte genèric a contemplar	Aspectes específic	Abans de la República	Durant la República (Catalunya / Espanya)	Durant l'exili	Retorn (Catalunya / Espanya)
Periodització : posar els anys que, en funció de la persona, dura cadascun dels períodes <i>(Si fora possible posar els anys naturals. Per exemple: 1939-1958)</i>		→			
Nom: Raimon					
Cognom 1: Torroja					
Cognom 2: Valls					
Sexe: Home					
Naixement	Any	25 de Setembre de 1894			
	Població	Igualada			
	Comarca	Anoia (Barcelona)			
Mort	Any			26 de setembre de 1960	
	Població			Caracas	
	Comarca (si escau)				

	País			Veneçuela	
	Causa de mort (si escau)				
Formació (* 1 desplegable per a cada formació rebuda ordenat cronològicament)	Estudis realitzats	- Estudis de Magisteri Superior. - Va realitzar estudis complementaris de Psiquiatria Infantil a la Normal de Barcelona.			
	Escola Normal on fa els estudis	1. Girona 2. Lleida 3. Tarragona 4. Barcelona 5. Generalitat (BCN) 6. Altres _____			
	Any que finalitza els estudis	1908-1912			
	Persones amb les quals freqüenta arran dels estudis i contactes que estableix	- Durant el curs 1923 va assistir com a alumne oficial al Cours de Técnica psicopedagógica organitzat per la			

		Direcció General de Primera Ensenyança, celebrat al Museu Pedagógico Nacional de Madrid.			
	Població	Barcelona			
	Comarca	Barcelonès (Barcelona)			
	País	Espanya			
Formació (* 1 desplegable per a cada formació rebuda ordenat cronològicament)	Estudis realitzats		- Participa en els cursos de Perfeccionament que organitzà la Generalitat per atendre els mestres formats en altres plans d'estudi. - Al segon curs (octubre 1932) dóna una sessió sobre "els problemes escolars".		
	Escola Normal on		1. Girona		

	fa els estudis		2. Lleida 3. Tarragona 4. Barcelona 5. Generalitat (BCN) 6. Altres_____		
	Any que finalitza els estudis				
	Persones amb les quals freqüenta arran dels estudis i contactes que estableix				
	Població		Barcelona		
	Comarca		Barcelonès (Barcelona)		
	País		Espanya		
Assistència a escoles d'estiu i cursos	1. Sí 2. No	- Escola d'Estiu de 1917, alumne del curset de lliçons pràctiques sobre "L'estudi dels animals a l'Escola primària",	- A l'Escola d'estiu del 1930 va participar com a docent, preparant una lliçó pràctica sobre "Civisme".		

		<p>dirigit per Joan Palau Vera.</p> <p>- A una Escola d'Estiu van anar acompanyar a un pedagog Claparide a fer activitats a Andorra.</p> <p>- A l'Escola d'Estiu del 1921 van fer un recorregut pedagògic des de Setcases a Bagà.</p>			
Si és que sí, quantes escoles d'estiu ha fet?		3 o més escoles d'estiu.			
Formació a l'estranger	<p>1. Sí</p> <p>2. No</p>	- Becari de la JAE en àmbit de la psicologia.			
En cas que sí, a quin país/països es va formar?		- Va visitar el 1925 les anomenades Escoles Noves de França, Suïssa, Alemanya i Àustria, i va assistir, en representació d'Espanya al Congrés			

		d'Educació de Heidelberg, als Cursos d'Estiu de l'Institut Rousseau i al Congrés Internacional de Puericultura de Ginebra.			
Professió (i pràctica professional). * 1 desplegable per a cada feina realitzada i ordenat cronològicament.	Treball que realitza	Mestre d'escola (substitut)			
	Centre de treball	Escola de Vilada			
	Anys que hi treballa	28 de desembre de 1912- 20 d'octubre de 1913			
	Població	Vilada			
	Comarca	Berguedà (Barcelona)			
	País	Espanya			
	Persones amb les quals freqüenta arran dels estudis i contactes que estableix				
	Motiu pel qual plega				

Professió (i pràctica professional). * 1 desplegable per a cada feina realitzada i ordenat cronològicament.	Treball que realitza	Mestre d'escola interí			
	Centre de treball	Escola de Madrid			
	Anys que hi treballa	18 de maig de 1914- 10 d'abril de 1915			
	Població	Madrid			
	Comarca	Madrid			
	País	Espanya			
	Persones amb les quals freqüenta arran dels estudis i contactes que estableix				
	Motiu pel qual plega				
Professió (i pràctica professional). * 1 desplegable per a cada feina realitzada i ordenat cronològicament.	Treball que realitza	Mestre d'escola (plaça per oposició)			
	Centre de treball	Escola de Monistrol de Montserrat.			
	Anys que hi treballa	18 de juliol 1918- 30 abril 1922			
	Població	Monistrol de Montserrat.			
	Comarca	Bages (Barcelona)			

	País	Espanya			
	Persones amb les quals freqüenta arran dels estudis i contactes que estableix				
	Motiu pel qual plega	1. Cridat a files: 2. Depurat: 3. Altres: trasllat col·legi de Madrid.			
Professió (i pràctica professional). * 1 desplegable per a cada feina realitzada i ordenat cronològicament.	Treball que realitza	Mestre d'escola (plaça en propietat a partir de Reial Ordre de 19 abril de 1922, Boletín Escolar, Madrid, núm, 728, maig de 1922, p. 601. Nomenament del Patronat de Cervantes).			
	Centre de treball	Escola Graduada de nens del Grup Escolar Cervantes de Madrid.			
	Anys que hi treballa	Abril 1922- octubre de 1926			

	Població	Madrid			
	Comarca	Madrid			
	País	Espanya			
	Persones amb les quals freqüenta arran dels estudis i contactes que estableix				
	Motiu pel qual plega				
Professió (i pràctica professional). * 1 desplegable per a cada feina realitzada i ordenat cronològicament.	Treball que realitza	Mestre d'escola			
	Centre de treball	Escola d'Arenys de Munt			
	Anys que hi treballa	Octubre 1926- febrer de 1931			
	Població	Arenys de Munt			
	Comarca	Maresme (Barcelona)			
	País	Espanya			
	Persones amb les quals freqüenta arran dels estudis i contactes que estableix				

	Motiu pel qual plega				
Professió (i pràctica professional). * 1 desplegable per a cada feina realitzada i ordenat cronològicament.	Treball que realitza	Professor			
	Centre de treball	Normal de Barcelona			
	Anys que hi treballa	No s'especifiquen els anys			
	Població	Barcelona			
	Comarca	Barcelonès (Barcelona)			
	País	Espanya			
	Persones amb les quals freqüenta arran dels estudis i contactes que estableix				
Motiu pel qual plega					
Professió (i pràctica professional). * 1 desplegable per a cada feina realitzada i ordenat cronològicament.	Treball que realitza		Mestre d'escola		
	Centre de treball		Grup Escolar Milà i Fontanals		
	Anys que hi treballa		1932-		
	Població		Barcelona		
	Comarca		Barcelonès		

			(Barcelona)		
	País		Espanya		
	Persones amb les quals freqüenta arran dels estudis i contactes que estableix				
	Motiu pel qual plega				
Professió (i pràctica professional). * 1 desplegable per a cada feina realitzada i ordenat cronològicament.	Treball que realitza		- Professor		
	Centre de treball		- G.E. de l'Escola Normal de la Generalitat (Patronat Escolar de Bcn)		
	Anys que hi treballa		1934-		
	Població		Barcelona		
	Comarca		Barcelonès (Barcelona)		
	País		Espanya		
	Persones amb les quals freqüenta arran dels estudis i				

	contactes que estableix				
	Motiu pel qual plega		1. Cridat/da a files 2. Depurat/da 3. Altres_____		
Professió (i pràctica professional). * 1 desplegable per a cada feina realitzada i ordenat cronològicament.	Treball que realitza		- Mestre d'escola		
	Centre de treball		- Escola de Barcelona		
	Anys que hi treballa		No s'especifiquen els anys		
	Població		Barcelona		
	Comarca		Barcelonès (Barcelona)		
	País		Espanya		
	Persones amb les quals freqüenta arran dels estudis i contactes que estableix				
	Motiu pel qual plega		1. Cridat/da a files 2. Depurat/da 3. Altres_____		

Càrrecs professionals (*1 desplegable per a cada càrrec i ordenat cronològicament)	Càrrec	Director			
	Centre de treball on desenvolupa el càrrec (en cas de ser inspector, destacar el següent: "inspector, cap centre específic")	Colònia Escolar de Teia, subvencionada per l'ajuntament de Barcelona			
	Anys que el desenvolupa	Estiu de 1918			
	Població	Teia			
	Comarca	Maresme (Barcelona)			
	País	Espanya			
	Motiu pel qual plega				
Càrrecs professionals (*1 desplegable per a cada càrrec i ordenat cronològicament)	Càrrec		Director d'escola		
	Centre de treball on desenvolupa el càrrec (en cas de ser inspector, destacar el següent:		- Escola número 1 de nens d'Arenys e Munt. - Va redactar un escrit detallat el 22 d'Abril de 1930,		

	"inspector, cap centre específic")		explicant la situació de l'escola: infraestructures, condicionaments, etc., adreçada a l'Alcaldia del municipi.		
	Anys que el desenvolupa		Gener de 1934-		
	Població		Arenys de Munt		
	Comarca		Maresme (Barcelona)		
	País		Espanya		
	Motiu pel qual plega				
Càrrecs professionals (*1 desplegable per a cada càrrec i ordenat cronològicament)	Càrrec		Director		
	Centre de treball on desenvolupa el càrrec (en cas de ser inspector, destacar el següent: "inspector, cap		Grup Escolar Annexa de la Normal de la Generalitat.		

	centre específic")				
	Anys que el desenvolupa		1935-		
	Població		Barcelona		
	Comarca		Barcelonès (Barcelona)		
	País		Espanya		
	Motiu pel qual plega				
Càrrecs professionals (*1 desplegable per a cada càrrec i ordenat cronològicament)	Càrrec		- Secretari del Consell Regional Mixt de Primer Ensenyament (president Pere Bosch Gimpera, rector de la Universitat; vicepresident Joan Roure Parella, professor de l'Escola Normal de la Generalitat).		
	Centre de treball on				

	desenvolupa el càrrec (en cas de ser inspector, destacar el següent: "inspector, cap centre específic")				
	Anys que el desenvolupa		1935-		
	Població		Barcelona		
	Comarca		Barcelonès (Barcelona)		
	País		Espanya		
	Motiu pel qual plega				
Militància política (*1 desplegable per a cada militància i ordenat cronològicament)	Partit on milita		<ol style="list-style-type: none"> 1. Partit Republicà Català 2. ERC 3. Unió Socialista 4. BOC 5. PSOE 6. Partit Radical 		

			7. Acció Catalana 8. Acció Republicana Catalana 9. La Lliga 10. Estat Català 11. Unió Democràtica 12. PSUC 13. POUM 14. Altres:		
	Anys que hi milita				
	Població				
	Comarca				
	País				
	Persones amb les quals freqüenta arran de la militància i contactes que estableix				
	Motiu pel qual es dóna de baixa (si				

	és el cas)				
Militància sindical	Sindicat on milita		1. UGT/ FETE 2. CNT/AIT 3. Altres:		
	Anys que hi milita		1934-		
	Població		Barcelona		
	Comarca		Barcelonès (Barcelona)		
	País		Espanya		
	Càrrecs que desplega i activitats en les que participa		- President de la secció de FETE de Barcelona. - Secretari del Comitè Executiu de Barcelona.		
	Persones amb les quals freqüenta arran de la militància i contactes que estableix				
Motiu pel qual es					

	dóna de baixa (si és el cas)				
Càrrecs polítics (*1 desplegable per a cada càrrec i ordenat cronològicament)	Partit / sindicat on desenvolupa el càrrec				
	Càrrec que desenvolupa		President de la Comissió de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona-		
	Anys que exerceix el càrrec		1933-		
	Població		Barcelona		
	Comarca		Barcelonès (Barcelona)		
	País		Espanya		
	Càrrecs que desplega i activitats en les que participa		- Va participar com a representant de la Comissió de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona al Congrés de la		

			federació Internacional de les Associacions de Mestres celebrat a Santander l'agost de 1933.		
	Persones amb les quals freqüenta arran del càrrec				
	Motiu pel qual no exerceix més el càrrec (si és el cas)				
Recorregut exili	Data en que marxa (00/00/0000)			25 agost de 1948. Exili tardà.	
	Frontera / punt pel qual surt del país				
	Amb qui surt del país?			1. Amb el batalló/exèrcit 2. Amb una colònia infantil 3. Sol/a 4. Amb la família 5. Altres_____	

	<p>Camps de concentració pels quals passa: (Camp, localitat, país, període en que es està en cada camp, etc.) (Clicar més d'una opció si es dóna la situació)</p>			<p>1. Bram 2. Argelés 3. Mathausen 4. Agda 5. Septfonts 6. Cotlliure 7. Barcarès 8. Sant Cebrià 9. Altres_____</p>	
	<p>Participa en companyia de treballadors durant la seva estada en camps de concentració?</p>			<p>1. Sí 2. No</p>	
	<p>Persones amb les quals freqüenta en els camps de concentració i contactes que estableix</p>				
Recorregut retorn	Localitats a les				

	quals s'està fora del camp: (país, localitat i període)				
Si hi ha exili, exerceix en l'ensenyament de nou a l'estranger?				1.Si 2.No	
Feines i/o treballs que desenvolupa a l'exili				- Al setembre de 1948 va assumir la Subdirecció del Col·legi Amèrica, on va romandre fins a la seva mort després d'haver desenvolupat una tasca pedagògica fecunda. - A Caracas va desenvolupar diferents conferències per a la Universitat de l'Aire de Radio Caracas (conferències a través de la radio), tres dies al mes a dos quarts d'11 de la nit.	

Persones amb les quals freqüenta en l'exili i contactes que estableix					
Localitats i països on resideix a l'exili (També introduir els anys de residència a cada localitat si fora possible)				- Surt de Barcelona via Nova York amb escala a la Habana (Vuba) direcció Caracas (Veneçuela). - Caracas (25 d'agost de 1948).	
Si hi ha retorn a Catalunya, data o any de retorn					Data o any:
Localitat de retorn					Localitat:
Si retorna, exerceix en l'ensenyament de nou?					1. Sí 2. No
Si exerceix ensenyament en el retorn, a On ho fa?					Nom escola: ____ Localitat: __
Referències bibliogràfiques que	- Fc. de Luis, Magisteri i sindicalisme a Catalunya, p. 38, 67, 71, 110, 148, 165... - Diario de un maestro exiliado, de H.Almendros, pp. 393				

parlen d'ell/a	<ul style="list-style-type: none"> - MARQUES SUREDA; MARTIN FRECHILLA, La labor educativa de los exiliados españoles en Venezuela, 2002; autor de diferents publicacions. - Recuperant el passat: El pedagog Raimon Torroja, un exili tardà, per Salomó Marqués, p. 11. - F. AISA, El laberint roig, p. 283. - Associació d'Amics de l'Escola Normal de la Generalitat. Ramon Torroja i l'escola Annexa de la Generalitat, per Josep Carol. (Any V, desembre de 1996, número 12. - Joventut, Orgue de l'Ateneu Obrer Monistrolenc (19 abril de 1924), número 24. Vivències d'escola per Ramon Torroja. - Carta de la seva filla Núria Torroja i Charles B. BOne (Caracas desembre de 2004). - Arxiu Històric d'Arenys e Munt (anys 1928-1931), de fforn@mesvilaweb.cat - Cartes del mestre des de Caracas adreçades a la família Biosca-Graells (1949). - Homenatge del Col·legi Amèrica a la memòria del professor Raimundo Torroja. Gener de 1962. - Diari Avui, secció Ensenyament. Exemples del passat: Ramon Torroja Valls, pedagog. Per Vicenç Gardenyes Rufach. - Entrevista a Carme Graells (Barcelona 12 de desembre de 1996) alumna del mestre durant l'etapa franquista. 	
Observacions sobre la seva activitat política / sindical	<ul style="list-style-type: none"> - Membre de la Cooperativa Espanyola de la Tècnica Freinet. - El 20 de Juny de 1928 es va constituir a Arenys de Munt l'associació "La Linterna", sent president el mestre Ramon Torroja. - El 25 de Juny de 1929 l'Alcalde d'Arenys de Munt va donar validesa a la creació del Club Esportiu Arenys de Munt, sent president el mestre Ramon Torroja Valls. 	
Publicacions	Llibres (Sí/No)	

	<ul style="list-style-type: none"> - Material pedagògic: "Caripàs Bilingüe" de Ramon Torroja. 	
	<p>Articles pedagògics (Sí/No)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Escriurà articles a la revista "Escola proletària, de la FETE; "La educación moral u civica en la escuela rural". - Lectures suggestives. - El llenguatge a l'escola. - La educación moral y civica en la escuela actual. - Fijemos nuestra posición Teorica. Revista de Pedagogia, pp. 21-28. - Escola Normal. Butlletí de l'Escola Normal de la Generalitat. Abril de 1933, nº 4. "La nostra Escola primària. Primeres impressions". - Memòria sobre el concepte de "Col·laboració escolar, assaigs i pràctica. Funció que en les Escoles Graduades correspon a mestres i directors per al millor resultat de l'obra educativa que aquestes Escoles han de realitzar". Raimon Torroja. Arenys de Munt 17 de setembre de 1930. - Cursos de Selecció para el ingreso al magisterio primario. Pedagogia. Ramon Torroja. 	
	<p>Altres articles (Sí/No)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Història de Catalunya. - La nostra terra i la nostra història. - La tierra y el sol. Editorial Seix Barral, Barcelona. - Conferència pronunciada el dia 9 de desembre de 1933 a la Casa del Mestre. Tema "Consideracions generals sobre l'obra del Patronat Escolar de Barcelona". 	
Altres observacions a tenir en compte	<ul style="list-style-type: none"> - Va ser un gran conferenciant sobre temes i aspectes sobre educació, i mestre d'escola d'Estiu. 	

	<ul style="list-style-type: none"> - Accionista de la Cooperativa espanyola de la Tècnica Freinet. - Va oferir els dies 22, 25 i 27 de Maig de 1936 lliçons sobre "Organització Escolar" al Seminari de Pedagogia de la Universitat de Barcelona. - Quan acaba la guerra civil l'empresonen a la Model de Barcelona fins l'estiu de 1941. - Durant el franquisme i després de sortir de la presó de la Model de Barcelona es dedica des del 1941-48 a l'ensenyament privat. - Quan s'exilia a Caracas després rep l'arribada de la resta de la família; la seva dona Rosa Fornells, els seus tres fills, i la seva germana Coloma Torroja Valls que també era mestra. 	
<p>Fonts informatives (Cliqueu més d'una opció si és necessari)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Família 2. Documents escrits: S. Marquès, Recuperant el passat: el pedagog Ramon Torroja, Temps d'Educació, 19, 1998; S. Marquès, El mestre Ramon Torroja i Valls. Carta des de la presó, Educació i Història, 2009; 3. Premsa 4. Internet 5. Altres: carta filla Nuria Torroja des de Veneçuela (9 de gener de 1997). Entrevistes. 	
<p>Telèfons de contacte amb els familiars</p>		